KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 134 d.d. 8 juli 2010 (mr. H.J. Schepen, voorzitter, de heer E.J.M. Mackay en mevrouw mr. J.W.M. Lenting)

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- haar bindend tussenadvies van 16 februari 2010 in de onderhavige klacht tegen Aangeslotene;
- de brief met bijlagen van Aangeslotene van 12 maart 2010;
- de brief met bijlagen van Consument van 2 mei 2010.

De Commissie heeft vastgesteld dat Aangeslotene en Consument de uitspraak van de Commissie als bindend aanvaarden, zoals bedoeld in artikel 19.3 van haar Reglement.

2. Het bindend tussenadvies van 16 februari 2010

In haar bindend tussenadvies van 16 februari 2010 heeft de Commissie beslist dat Aangeslotene binnen een termijn van vier weken na de dag waarop een afschrift van haar tussenadvies aan partijen is verzonden schriftelijk zorg dient te dragen voor beantwoording van de vragen zoals opgenomen in de uitspraak en Consument in de gelegenheid wordt gesteld om daarop schriftelijk te reageren.

3. De brief met bijlagen van Aangeslotene van 12 maart 2010

Aangeslotene reageert op de gestelde vragen – samengevat – als volgt.

3.1. De onderhavige beleggingspolis kende bij aanvang in 1999 een verzekerd bedrag bij overlijden van € 95.947,- op twee levens. Dat is een ander uitgangspunt dan in het overzicht beleggingsverzekering per 8 augustus 2005 is opgenomen en dat is opgesteld naar aanleiding van de voorgenomen oversluiting van de hypothecaire geldlening naar een andere geldverstrekker omdat laatstgenoemde onderbouwd wenste te zien dat bij een duur van 20 jaar en een rendement van 8% de polis ongeveer € 50.000,- zou opbrengen. De berekening van 8 augustus 2005 was dan ook niet bedoeld als een wijziging of aanvulling op de eerder aan Consument verstrekte informatie en kwam ook niet op zijn verzoek tot stand. De werkelijke uitgangspunten voor de beleggingspolis waren voor aspirant-geldverstrekker ook niet van belang. Deze aspirant-geldverstrekker verwachtte ook geen aflossing per 2018. Dat verklaart ook waarom het overzicht qua verzekeringsduur niet aansloot op de hypotheekofferte van 11 juli 2005. Het overzicht was daarvoor niet bedoeld.

3.2. Alle marktpartijen gingen bij de asset allocatie uit van een rendement van 8%. Dat is

pas in 2008 veranderd na het verschijnen van het rapport van de AFM. Bovendien werd voor de prognose in 1999 nog uitgegaan van een aandelenrendement van 18,5% terwijl thans wordt uitgegaan van werkelijke, nu geldende rendementen. Aangeslotene verwijst in dit kader naar een door haar overgelegd exceloverzicht waarin verschillende berekeningen zijn opgenomen op basis van dito uitgangspunten. Op basis van de toen geldende uitgangspunten kon een goede benadering worden gemaakt van de in 1999 verstrekte offerte.

4. De brief met bijlagen van Consument van 2 mei 2010

Consument heeft – samengevat – als volgt gereageerd.

4.1. Aspirant-geldverstrekker had in 2005 wel degelijk inzage in de polis omdat hij kort voor het passeren van de hypotheekakte Aangeslotene heeft verzocht om meer informatie te verstrekken over de opbouw van het kapitaal in de verzekering. Het is dan ook niet juist om er vanuit te gaan dat de gehele inleg wordt gebruikt om kapitaal op te bouwen voor de aflossing.

4.2. Van een spoedklus, zoals door Aangeslotene betoogd, is geen sprake geweest. De eerste bespreking over de bestaande hypothecaire geldlening vond reeds plaats op 24 mei 2005 terwijl passering van de hypotheekakte plaats vond op 12 augustus 2005.

4.3. Met de door Aangeslotene overgelegde berekening kan hij niet zoveel. Dat neemt niet weg dat Aangeslotene hem destijds heeft voorgehouden dat Consument bij pensionering een deel van zijn geldlening zou kunnen aflossen.

4.4. Thans blijkt dat helemaal niet afgelost kan worden; de einddatum van de polis is 5 maart 2019: volgens laatste opgave van de betreffende verzekeraar zal de uitkering tussen € 2.000,- en € 9.100,- bedragen.

4.5. Consument had onderhavige verzekering niet afgesloten indien Aangeslotene hem had geïnformeerd over het feit dat geen kapitaal werd opgebouwd terwijl dat wel heel belangrijk voor hem was omdat zijn inkomen na pensionering onvoldoende is om de hypotheek te blijven betalen.

5. Beoordeling

5.1. Als onweersproken en niet door partijen betwist stelt de Commissie vast dat Consument in 1999 een hypothecaire geldlening van *ƒ* 351.500,- heeft afgesloten die uit twee delen bestond: een aflossingsvrije hypotheek van *ƒ* 140.000,- alsmede een beleggingshypotheek van *ƒ* 211.500,- op basis van een levensverzekering. De duur van de aflossingsvrije hypotheek bedroeg 30 jaar terwijl de beleggingshypotheek een duur van 20 jaar kende. Afgezien van eenmalige spaarstortingen betaalde Consument naast de over beide leningen verschuldigde rente, maandelijks een bedrag van *ƒ* 302,34 aan premie voor de

beleggingsverzekering, zijnde ƒ 26,96 voor het spaargedeelte en ƒ 275,47 voor het risicogedeelte. De klacht van Consument richt zich in de kern kennelijk op de grote discrepantie tussen het spaardeel en het risicodeel van onderhavige verzekering. Deze discrepantie is naar het oordeel van de Commissie echter het noodzakelijke gevolg van het overlijdensrisicokarakter van de verzekering: bij overlijden van hetzij Consument hetzij diens partner zal immers het verzekerde bedrag van ƒ 211.500,- tot uitkering komen.
De klacht is in dit opzicht dan ook niet gegrond.

5.2. Consument meende er vanuit te kunnen gaan dat hij bij pensionering omstreeks 2018 een substantieel bedrag uit de polis ter beschikking zou krijgen. De Commissie constateert dat Aangeslotene niet heeft weersproken dat Consument dit ook door de adviseur van Aangeslotene werd gesuggereerd, zulks aan de hand van de door de desbetreffende verzekeraar in 1998 gemaakte rendementsberekeningen. De Commissie neemt daarbij als uitgangspunt dat ingeval een verzekering (met een beleggingsrisico) door toedoen van een tussenpersoon wordt gesloten, ook op die tussenpersoon een zelfstandige verplichting rust tot het verschaffen van volledige en begrijpelijke informatie omtrent de eigenschappen van die verzekering alsmede de daaraan verbonden kosten.
Naar het oordeel van de Commissie kan echter op basis van die door verzekeraar gehanteerde rendementen niet als vaststaand worden aangenomen dat die rendementen zodanig irreëel waren dat ook Aangeslotene dat had kunnen en moeten beseffen en dat van haar had mogen worden verwacht dat zij Consument daarop had gewezen.
Van een gegarandeerde uitkering van ƒ 211.500,- na ommekomst van een periode van 20 jaar is daarenboven naar het oordeel van de Commissie geen sprake. Het poliscertificaat leert immers dat op de einddatum alleen een aanspraak op het aandeel in de beleggingskas kan worden gemaakt. Op grond daarvan oordeelt de Commissie dat Aangeslotene, waar het gaat om de in 1999 afgesloten hypothecaire leningen respectievelijk verzekering, geen verwijt kan worden gemaakt.

5.3. De Commissie stelt daarnaast vast dat in 2005 op verzoek van Consument in verband met een verbouwing het totale leenbedrag werd verhoogd van circa € 160.000,- naar € 200.000,-. Daarbij werd de verhouding tussen het aflossingsvrije gedeelte en het beleggingsdeel aangepast: het aflossingsvrije gedeelte werd gesteld op € 150.000,- terwijl de beleggingshypotheek werd verminderd naar € 50.000,-. Daarbij steeg de over de hoofdsom verschuldigde maandelijkse rente, maar de maandpremie bleef onveranderd op € 137,24, met een eveneens ongewijzigde splitsing naar spaar- en risicodeel.

5.4. Gezien de door Aangeslotene gegeven reactie op de vraag van de Commissie naar de status van het beleggingsoverzicht van 8 augustus 2005, neemt de Commissie aan dat hier sprake is geweest van een door verzekeraar gemaakt overzicht ten behoeve

van de aspirant-geldverstrekker waarvan Consument pas in een later stadium kennis heeft genomen en uit welk overzicht moest blijken dat de bestaande verzekering naast eenoverlijdensrisicodekking ten behoeve van Consument en zijn partner, na ommekomst van een periode van (op dat moment) 20 jaar ongeveer € 50.000,- zou uitkeren. Wat betreft de inhoud van genoemd overzicht, heeft de Commissie niet kunnen vaststellen dat Aangeslotene op basis van deze door verzekeraar verstrekte informatie anders had dienen te adviseren dan zij in concreto heeft gedaan. Daarbij laat de Commissie meewegen dat ook de aspirant- geldverstrekker klaarblijkelijk in het door verzekeraar aangeleverde cijfermateriaal geen aanleiding heeft gevonden om twijfel te uiten ten aanzien van de in dit overzicht opgenomen uitkomsten en de daaraan ten grondslag liggende prognoses. Niet valt in te zien waarom dat van Aangeslotene als redelijk handelend en vakbekwaam tussenpersoon onder deze omstandigheden dan wel had mogen worden verwacht. Daarom kan ook dit onderdeel van de klacht niet slagen.

6. Beslissing

De Commissie beslist, bij wijze van bindend advies, dat de vordering van Consument dient te worden afgewezen.